

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A magyar társadalomhoz!

Egy robbanás visszhangja morajlik szer-
te e hazában s a robbanás nyomán három új
vértanu emléke vonul be ismét nemzeti létünk
Pantheonjába, mert érezzük, hogy az az ököl-
csapás, melyet egy aljas lélek mért február
hó 23-án a hajdudorogi magyar gör. kath.
püspökségre, voltaképp *a magyarság és a ma-
gyar állami eszme arcába vágódott* . . .

Jutott a bombából szilánk minden magyar
szívbe s a célját még se érte el. Egy nemze-
tet akart megfélemlíteni, de csak ölni, rom-
bolni tudott s akiket megölt is vértanukká
tette s a vértanuk szellem-újjai nem hátra:
előre mutatnak.

A robbanás pillanat műve volt. A gyász
örök legyen, ne csak a szíveknek mélyén hu-
zódjék meg, méltó emlékműben tetet is hadd
öltönn. Ugyanazon a helyen, ahol a sérelem
a nemzetet érte! Ugyan azon magyar nem-
zeti eszmékért, amelyért ő nekik, az áldozat-
oknak elvéreznük kellett!

Büszke volna Debrecen népe, ha ezt az
emléket maga állíthatná fel, de magát erre
egyedül jogosultnak nem tartja. Az emlék
nem csak az áldozatok emlékének hirdetője
lesz majd. Nem csak a gyász külső jele. *A
gaz merénylettel megcsúfolni akart nemzeti
eszmének hű szimboluma s együttérzésünk-
nek fennén hirdetője.* Ezt a rendeltetést pedig
csak úgy példázhatja, ha része lesz benne
minden magyar ember adakozásának.

Hazafias kötelességet véltünk tehát akkor
teljesíteni, amidőn *a magyar társadalomhoz,
elsősorban Debrecen szabad királyi város kö-
zönségéhez* a kérelem fordulunk: hogy
a megsértett magyar nemzeti állam-eszmét
szimbolizáló emlékmű megalkotásában az e
célből alakult végrehajtó-bizottságot támo-
gatni sziveskedjék.

Hadd hozza létre honfiak áldozatkész-
sége!

Alkossa meg művészek ihlete.

Tartsa fenn nemzedékek kegyelete s hir-
desse örökké, hogy egyesek áldozatul eshet-
nek ugyan a nemzeti eszmének, a nemzet
azonban élni akar és élni fog.

Az emlékművet különben Debreczenben
állítjuk fel s a kivitel módjáról annak idején
az emlékmű végrehajtó-bizottsága intézkedik.

A hazafias adományok Sestina Jenő deb-
receni vaskereskedőhöz (Debrecen, Simonffy-
utca 5., I. emelet) mint az emlékmű pénztár-
nokához küldendők.

Debrecen, 1914. február hó.

Hazafias üdvözléssel:

**A debreceni vértanuk nemzeti emlékmű-
bizottsága:**

Domahidy Elemér, Hajdúvármegye és Debrecen
szabad királyi város főispánja, a végre-
hajtó-bizottság elnöke, *Kovács József*, Deb-
recen sz. kir. város polgármestere, a végre-
hajtó-bizottság alelnöke, *Szent-Királyi Tivad-
dar*, ipar- és kereskedelmi kamarai elnök, a
végrehajtó-bizottság alelnöke, *Álmos Zoltán*,

kir. törvényszéki bíró, titkár, *Sesztina Jenő*,
vaskereskedő, pénztárnok, dr. *Bacsó Dezső*,
ügyvéd, a debreceni ref. egyház ügyésze,
Berger Mór, földbirtokos, dr. *Gévay Béla*,
ügyvéd, a kath. népszövetség ügyésze, dr.
Haendel Vilmos, jogakadémiai tanár, dr.
Hegedűs Loránt, ügyvéd, lapszerkesztő, *Jósa*
Vince, nyug. tanár, tasnádi *Kardos László*,
nagykereskedő és földbirtokos, dr. *Kenézy*
Gyula udvari tanácsos, igazgató-tanár, *Kere-
kes Géza*, földbirtokos, dr. *Kőrösi Kálmán*,
ügyvéd, az ügyvédi kamara titkára, *Kreszne-
rics Gy. Ferenc*, máv. hivatalnok, a kath.
népszövetség elnöke, dr. *Kun Béla*, jogakadé-
miai igazgató, *Lestyán Adorján*, kir. közjegy-
ző, udvari tanácsos, a közjegyzői kamara el-
nöke, *Löfkovits Arthur*, kereskedő, a városi
muzeum igazgatója, *Márk Endre*, ügyvéd, ud-
vari tanácsos, az ügyvédi kamara elnöke,
Papp Gyula, gör. kath. lelkész, ifj. *Schwartz*
Vilmos bankigazgató, *Szilágyi Imre*, ügyvéd,
az ügyvédi kamara h. elnöke, *Than Gyula*,
lapszerkesztő, dr. *Zalay János* reálisk. tanár.

Hajózás tisztól hatig

A képviselőház ülése

A képviselőház ma folytatta a hajóstár-
sulatok állami segítéséről szóló törvényja-
vaslatok tárgyalását. Az ülés elején *Szmre-
csányi György* mondott nagyobb méretű be-
szédet, amelyben az eddigi vita után termé-
szetesen már csak kevés új dolgot mond-
hatott.

Beszéde után az általános vita véget ért
és *Harkányi János* báró kereskedelmi mi-
niszter mondott nagyobb beszédet, amelyben
az ellenzéki szónokok beszédeire reflektált.

Hir szerint a javaslatok részleteinél is
vitát rendez az ellenzék, de még így is már
a kora délutáni órákban véget fog érni a ha-
jóstársulatok segítéséről szóló törvényjavas-
latok tárgyalása és áttérhet a Ház a minisz-
terelnök nyilatkozatainak tárgyalására *a
románokkal folytatott tárgyalás ügyében.*

A mai ülésen a máramaroszigeti bün-
pör is szóba került *Beszkid Antal* inter-
pellációja nyomán, amelyre *Tisza István*
gróf miniszterelnök nyomban válaszolt és
megdöntötte azokat a téves dolgokat, ame-
lyeket az interpelláló felhozott.

Az ülésről fővárosi tudósítónk a követ-
kezőket jelenti:

A hajóstársaságok segítése.

Beöthy Pál féltizenegy órakor nyitja
meg az ülést.

Az elnöki előterjesztések után az elnök
Huszár Károlyt, aki tegnap egy oly sértő
kifejezést használt, amit az elnök nem vett
észre, utólag rendreutasítja.

A Ház folytatja a hajóstársulatok állami
segítéséről szóló törvényjavaslat tárgya-
lását.

Szmrecsányi György támadja a kor-
mányt, amely szerinte az ország gazdasági
érdekeibe mélyen belevágó törvényeket
egyszerűen belelopja a törvénykönyvbe.

Elnök e kifejezésért a szónokot rendre-
utasítja.

Szmrecsányi György: Nagy szakismere-
tet igénylő törvényjavaslatok tárgyalását
annyira siettetik, hogy az ellenzéknek nincs
ideje arra, hogy komoly kritikára készül-
hessen.

Közbeszólás jobbról: Hiszen elég alapo-
san vitatják meg!

Szmrecsányi György: Annyira mennek,
hogy még a kormánypartból is csak a meg-
bízható elemekkel közlik előre a törvényja-
vaslatokat.

Elnök e gyanúsításért a szónokot rend-
reutasítja.

Szmrecsányi György ezután beszél a
javaslat ellen, amelyet nem fogad el.

A miniszter válasza.

Harkányi János báró kereskedelmi mi-
niszter arra hivatkozik, hogy a javaslat-
hoz csatolt megokolás bővebben tájékoztatja a
Házat a szerződések tartalmára és így ő most
csak a vádakra fog reflektálni. Mindenek-
előtt *Rakovszkynak* arra az állítására vála-
szol, hogy ő mentesíti a felelősség alól a ke-
reskedelmi minisztert. Ezzel a fölmentéssel
a szülő élni nem kíván, mert a javaslatot ő
terjesztette be és a felelősséget érte elvál-
lalja. Nincs szüksége a fölmentésre a minisz-
térium hajós szakosztályának sem, mert
ezeknél az uraknál mindig csak kiváló szak-
tudást tapasztalt. Bizonyos abban, hogy
ezek az urak a szerződés megkötésénél is a
legnagyobb lelkiismeretességgel jártak el. A
szerződésnek az 1901-iki szerződéssel való
összehasonlítása helytelen dolog, mert az
1901-iki szerződést már többször meghosz-
szabították és e meghosszabbítások alkal-
mával változtatások is történtek. A szerző-
dést már előbb meg kellett volna újítani, de
ez lehetetlen volt, mert a Ház tanácskozási
rendje meg volt zavarva. Az ellenzék köré-
ből alakult koalíciós kormány is az 1908-iki
kölségvetésben emelte a szubvenciókat. Ha
közgazdaságunk a fejlettebb hajózásnak elő-
nyeit élvezte, akkor nem teheti meg a kor-
mány azt, hogy a hajóstársulatokkal min-
den tárgyalást megszakítva követelje a régi
szerződés további föntartását.

— Már megint papírról olvas!

Ezután az ausztráliai forgalomról beszél,
majd az amerikai járatokról. Közben szám-
adatokat olvas föl, amikor a papírlapért nyul,
a baloldaltól közbekialtanak:

Harkányi János báró: *Bocsánat*, szá-
mokról van szó. Azután meg az urak két
nap alatt a kérdéseknek oly tömegét zudi-
tották a fejemre, hogy igazán nem csoda,
ha a válaszokat írásba foglalom.

Ezután cáfolja *Szmrecsányi* és *Rakov-
szky* téves számításait.

Biztosít mindenkit, hogy semmiféle tit-
kos szándék nem vezette. Benyomása az,
hogy az ellenzék nem is akarja, hogy meg-
győzzék, hogy a szerződések a közgazda-
ságra hasznosak és jók.

Elnök az ülést egy órakor egy órára fel-
üggeszti.

Szünet után

A folyam- és tengerhajózási társaság
segélyéről szóló javaslatot tárgyalta le, ami-
nek elején az elnök és *Rakovszky* közt a
házaszabályok magyarázata körül nézetelté-
rés támadt.

A javaslat ellen több ellenzéki szónok
beszét, majd az elnök indítványára kimondta

a Ház, hogy a vitát megszakítják s holnap a miniszterelnöknek a román tárgyalások kérdésében hozzá intézett interpellációra adott választ tüzzék napirendre.

Interpelláció a rutén-pörről.

Beszkid Antal: Duliskovich határrendőrségi detektív vallomásaiban azt mondta, hogy 2000 rubelt kapott. Ezer rubelt költségekre és 1000 rubelt arra, hogy egy magyar képviselőt megvesztegessen, miután ő volt az, aki a máramarosszigeti rutén-pör és a rutének ügyében interpellált, könnyen meggyanúsíthatnák őt, hogy ő az a képviselő, akinek a megvesztegetésére Duliskovich a pénzt kapta. Már az egyik vidéki lap a „Szepesi Lapok” a sajtóiroda tendenciózus közlését leadva meg is gyanúsította őt. Követeli, hogy nevezze meg a miniszterelnök azt a képviselőt, akire Duliskovich kijelentése vonatkozott, szüntesse meg a sajtóiroda amaz eljárását, hogy a vidéki lapokban hírlapi cikkeket tendenciózusan helyez el, torolja meg a máramarosszigeti ügyben elkövetett esendőségi és rendőrségi brutalitásokat, végül kéri a földmivélsügyi minisztert, hajlandó-e az erdő- és legelő-törvényt revízió alá venni.

Tisza István gróf miniszterelnök: Beszkid Antal egész élete és politikai multja olyan, hogy senkinek eszébe sem juthat őt meggyanúsítani. Ez nem is történt meg. Hogy a sajtóiroda a „Szepesi Lapok”-kal összeköttetésben volna, nem hiszi, de hogyha a „Szepesi Lapok” mégis meggyanúsított valakit, mély sajnálattal bocsánatot kér. (Derültség.) Duliskovich, aki igen derék munkát végzett és az életét kockáztatta, nem érdemli azt most meg, hogy támadják és gyanúsítsák.

Közbeszólás balról: De képviselőt lehet meggyanúsítani. Mondja meg a képviselő nevét.

Tisza István gróf miniszterelnök: Nem tartozik megnevezni, mert egész diszkrét természetű ügy és kijelentés volt.

Közbeszólás balról: De nevezze meg, mert ilyen emberrel nem ülünk egy sorban.

Tisza István gróf: Itt nincs mit és kit megnevezni, mert hiszen a pénzt Duliskovich tudvalevően senkinek sem adta oda, hanem letétbe helyezte. Azt a föltevést és vádat, hogy a hatóságok emberei brutálisan bántak volna a gyanúsítottakkal, visszautasítja. Kijelenti végül a földmivélsügyi miniszter távollétében a hozzáintézt interpellációra, hogy a javaslatot a miniszter a legközelebbi napokban be fogja terjeszteni.

Beszkid Antal felszólalása után a Ház a választ tudomásul vette, mire az ülés egy-egyed hétkor véget ért.

Kabalyuk Sándort Debreczenbe hozták

Ma délben a debreceni törvényszék épületének főbejárata előtt megállott egy kocsi. A kocsiból egy fogházör, egy fogházfelügyelő, egy intelligens arcú, gondosan ápolt szakállu uriember lépett ki, akiben mindenki román papot vélt felismerni.

A törvényszék épületében tartózkodó ügyvédek és fiatalabb jogászok között mint a futótűz terjedt el a hír, hogy egy román pópát kísérték be az ügyészségre. Mindenki a bombamerényllettel keresett kapcsolatot is nem egy helyről hallatszott a kombináció, hogy bizonyára a merénylet egyik értelmi szerzőjét fogták el.

A bekísért pap azonban nem román pápa volt, hanem **Kabalyuk Sándor**, a hírhedt **Alexis atya**, akit tegnap ítélte el a debreceni törvényszék Máramarosszigetre delegált tanácsa **négy évi és hat hónapi államfogházra** válás- és államellenes izgatás címén.

Bár Kabalyuk Sándor felebezett az ítélet ellen, a bíróság nem helyezte szabadlábra, mert tartani lehet a szökésétől. Mig intézkedés történik az államfogházba való elszállítására, behozták a debreceni törvényszék fogházába, miután a debreceni törvényszék ítélkezett felette. Az ügyészség délben átvette Kabalyuk Sándort és magánzárkába helyezték.

A mai napon tehát Kabalyuk Sándor mögött ötödfél évre bezárult a fogház kapuja.

Husztrol jelentik: Ma reggel az ötórás vonattal Binder fogházfelügyelő és egy fogházör a négy és fél évi államfogházra ítelt Kabalyuk Sándort a debreceni törvényszék fogházába szállította. Utazását az éjszaka folyamán tudatták vele. Kabalyukot másodosztályu kocsin szállították Debreczenbe. A huszti állomáson egy újságírónak a következőket mondotta Kabalyuk:

— Atörvényszék ítéletét megadással fogadom, mert minden törvényt szentnek tartok. Isten másképp ítélkezik és lelkemnek ez a fontos. Szeretném imakönyveimet a börtönben megkapni. Legjobban szeretném, ha azonnal elvinnének az államfogházba.

Egyezés

Várady Zsigmond hagyatékában

Annak idején hírül adtuk, hogy **Várady Zsigmond dr.** hagyatéka fölött az örökösök: az özvegy és a rokonok nem tudtak megállapodásra jutni s a közjegyző előtt lefolyt tárgyalások és egyezkedések nem vezettek eredményre. Január végén mult egy esztendeje a semmeringi tragédiának s a hagyaték átadása a fölmerült ellentétek miatt máig sem törtenhetett meg.

Az elmúlt ősszel tartott legtöbb hagyatéki tárgyaláson már úgy látszott, hogy csak per utján lehet a különböző ellentétes igényeket kielégíteni és **Róth Zsigmond dr.** budapesti közjegyző az iratokat beterveztette a bírósághoz, hogy az átadó és perre utasító végzést hozza meg.

Időközben azonban a bíróság bizonyos vitás tételek és tények tisztázása végett újabb tárgyalásra utasította az ügyet s ezt a tárgyalást tegnap tartották meg Budapesten, ugyancsak **Róth Zsigmond közjegyző** előtt.

A dolgot tudvalevően nagyban komplikálta és az egyezséget akadályozta, hogy nemsokára **Várady Zsigmond** halála után egyik örököse, édes anyja: **Bódogh Zsig-**

mondné is meghalt, akinek hagyatéka **Osváth Lajos** családját illeti, ugyancsak az **Osváth-család** más igényeket is támasztott a hagyaték ellen, amelyeket azonban az általános örökösök, nevezetesen a nagyváradi református egyház és a nagyváradi László király szabadkőműves-páholy nem honoráltak. Minthogy pedig **Várady Zsigmond özvegye** a maga részéről csak teljes egyezés esetén volt hajlandó a végrendeletben részére biztosított évjáradékot elfogadni, — az egyezés nem jöhetett létre.

Mint budapesti tudósítónk jelenti, a tegnapi tárgyaláson úgy az **Osváth-család**, és az általános örökösök, mint az **özvegy** és az örökösök közt **létrejött a végleges egyezés.**

Ezt az egyezséget ma foglalták írásba és ugyancsak ma írták alá az érdekelt képviselői és pedig a református egyház nevében **Thury Kálmán dr.**, a László király páholy nevében **Rezső Mór dr.**, az **Osváth-örökösök** nevében **Kacziány Kálmán dr.** és az **özvegy** részéről **Jacobi Andor dr.**

Csalással és hűtlen kezeléssel vádoliák a margitszigeti bank igazgatóit

a margitszigeti bank igazgatóit

Elrendelték ellenük a vizsgálatot

Fővárosi tudósítónk jelenti: **Csopei Dénes dr.** vizsgálóbíró befejezte az ügyészség vizsgálati indítványában gyanúsított ifj. **Tolnay Lajos**, **Radanovics Dániel**, **Mezey Gyula** és **Morvay István** kihallgatását, továbbá kihallgatta az ifju **Tolnay Lajos** által bejelentett tanukat és mára megidézte még **Tibor Róbertet** és **Czakó Emilt**, a **Forgalmi Részvénytársaság** igazgatóit, akiket szintén tanuképp hallgatott ki ebben az ügyben.

A vizsgálóbíró ma délelőtt, miután a legfontosabb kihallgatásokat befejezte, határozott az ügyészség indítványa felett, amely tudvalevően csalás címén kéri a vizsgálat elrendelését a négy kijáró ellen azon az alapon, hogy anyagi ellenszolgáltatásért vállalkoztak a közbenjárásra és ennek a vállalt kötelezettségüknek nem tettek eleget. A vizsgálóbíró a lefolytatott kihallgatásokból összegyűjtött adatok alapján meghozta az ügyészség indítványára végzését s amelynek értelmében a büntető novella 50-ik §-ába ütköző és a büntető törvénykönyv 380. §-a szerint minősülő csalás büntette címén elrendelte a vizsgálatot **Morvay István**, **Radanovics Dániel** és **Mezey Gyula** ellen, ellenben megszüntette az eljárást ifju **Tolnay Lajossal** szemben, mert úgy találta, hogy ő fáradt és dologozott azért a díjért, amelyet mint a vállalat igazgatója kapott.

A svájci csoport följelentésére megindult nyomozást már befejezte a rendőrség s az iratok az ügyészségre kerültek, ahol áttanulmányozták az aktákat.

Az ügyészség ma vizsgálati indítványt tett, amelyben csalás, sikkasztás és hűtlen kezelés címén indítványozza a vizsgálat elrendelését **Tibor Róbert**, **Czakó Emil** zimonyi **Schwartz Mihály** és **Mayer Lajos dr.** győri ügyvéd ellen. A svájci csoport, amelynek **Spahlinger Herman**, **Gerbaud Emil** és **Ormond Jacques** a tagjai, tudvalevőleg, mint a többi részvényesek a fiúmei ügyészségnél. Ez a pör azonban még nincs egyesítve a fiúmei följelentéssel és azért a budapesti és fiúmei bíróság egyelőre külön-külön jár el.

= **A munkapárt értekezlete.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A nemzeti munkapárt ma este 8 órakor értekezletet tartott, amelyen megejtették a jelöléseket a megüresedett bizottsági tagsági helyekre. **Tisza István gróf** miniszterelnök tájékoztatta ezután a pártot a legközelebbi programról, a mit az értekezlet tudomásul vett.

MAUTHNER ÖDÖN
CS. ÉS KIR. UDVARI
MAGKERESKEDÉS
BUDAPEST.

MINTHOGY MAUTHNER NEVE ALATT MÁSFÉLE MEGTARTOTT, ELÍTELEM 14 NAPI ELZÁRÁSRA.

Ha szolid és megbízható vízvezetési, vagy villanyvilágítási munkára van szüksége, forduljon

Vízvezetési bekötések, legmegbízhatóbb szektoros kutak. Teljes fűrdőszoba-berendezések.

SÁFAR MIKLÓS műlakatos, vízvezetési és villamosvillanyipari vállalatához. DEBRECZEN, DARABOS-UTCA 50. SZÁM. — Saját ház. — Telefon 959.

Villamos csillárak olcsón nagy választékban. Kedvező fizetési feltételek.

A mer...
véglegesen
igazán cs...
zseni ügye...
rendőrsége...
kat helyre...
ségnek pé...
ga, mint a...
magyar ha...
ország visz...
tatja, mig...
mennyit.

Az eg...
vagy ujab...
hetelen fő...
zási folya...
ott tartózt...
lakit, csak...

A leg...
következő

A del

Mig...
elől a pok...
Cernovitz...
nyomozna...
rendőrség...
adatra bu...
lehet a b...

Bugarski

A kie...
osztrák-n...
Katalin v...
jesen tisz...
szereplés...
mellett, h...
olvasta b...
sítás elle...
fonalat a...
pontokat...
hogy az...
Katalint...
pel az a...
fi, akive...

Bug...
jegyzők...
rendőrsé...
riáltak B...
Mint me...
resti art...
cimü rov...
let jelez...
dor van...
érdekes...
konzulát...
cescut, s...

Ma...
adatot a...
rendőrfő...
hogy a...
apróhír...
Bugarsk...
tézkede...

A r...
ni rend...
Telek-

Oroszországba szöktek a merénylők

Bugarski titkos levelezése Avrammal — Egy volt debreceni kasszirnő gyanuban — Catarau Oroszországban — Bukarestből semmi hír — A román lapok vádolják a magyar rendőrséget

A merénylők után folytatott nyomozás véglegesen holt pontra jutott s most már igazán csak valamely nemzetközi rendőrségi ügyességére lesz szükség, hogy a rendőrségek ügyetlensége által okozott hibákat helyre lehessen hozni. A román rendőrségnek például ez idő szerint nincs más dolga, mint azt a hibát, amelyet elkövetett, a magyar hatóságokra tolni, a cernovitzai rendőrség viszont a bukaresti rendőrséget hibáztatja, míg a magyar közvélemény valamennyit.

Az egész nyomozásban egyetlen új adat, vagy újabb adat nincsen, találgatások és lehetetlen föltevések kerülnek bele a nyomozási folyamatba, amelynek során hol itt, hol ott tartóztatnak le kasszirnőt, vagy más valakit, csak éppen a tetteseket nem.

A legújabb eseményekről tudósításunk a következő:

A debreczeni nyomozás újabb adatai

Mig a román határ elnyelte a szemünk elől a pokolgépes merénylőket, Debrecenben, Cernovitzban és Budapesten lankadatlanul nyomoznak tovább a hatóságok. A debreceni rendőrség közben nem egy olyan érdekes adatra bukkant, amelynek talán még szerepe lehet a bűnügyben.

Bugarski Katalin levelezése Avram Tódrall.

A kievi jegyzőkönyv, amelyet a kievi osztrák-magyar konzulátus vett föl *Bugarski Katalin* vallomásáról, úgy tetszett, hogy teljesen tisztázza Bugarski Katalin debreceni szereplését. A debreceni rendőrség mind a mellett, hogy a jegyzőkönyvet megkapta és olvasta benne Bugarski tiltakozását a gyanúsítás ellen, még sem ejtette ki teljesen ezt a fonalat a kezéből. Mint megirtuk, új kérdőpontokat juttattott el a kievi konzulhoz, kérve, hogy azokra nézve is hallgassa ki Bugarski Katalint. Ezek között a pontok között szerepel az a kérdés, hogy *ki volt az az idegen férfi, akivel Debrecenben érintkezett?*

Bugarski második kihallgatásáról szóló jegyzőkönyv még nem érkezett meg, de a rendőrség kezébe újabb, érdekes adatok kerültek Bugarski Katalinnal kapcsolatban. — Mint megirtuk, a „Program” című bukaresti artista újságban a „Levelek érkeztek” című rovatban Bugarski Katalin részére levelet jeleztek, amelynek feladója Avram Tódor van megjelölve. Ez többek között azért is érdekes körülmény, mert Bugarski a kievi konzulátuson azt vallotta, hogy *sem Mandacescut, sem Avramot nem ismeri.*

Ma ismét kapott egy figyelemreméltó adatot a debreceni rendőrség. *Rostás István* rendőrfőkapitányt ugyanis arról értesítették, hogy a *Program* című artista újságban az *apróhirdetések között leveleztek egymással Bugarski és Avram.* A rendőrség sürgősen intézkedett a lap beszerzése iránt.

A debreceni Avram.

A napokban jelentettük, hogy a debreceni rendőrségnek tudomására hozták, hogy a Teleky-utcán lakik egy *Ádám (Avram) Ist-*

ván nevű vásári árus, aki testvére a gyanúsított *Avram Tódornak.*

A rendőrség kihallgatta *Ádám Istvánt*, aki elmondta, hogy *Avram Tódort*, aki testvére, évek óta nem látta, de tudja róla, hogy minden rosszra képes gazember.

A rendőrség a kihallgatás után elbocsátotta *Ádámot*, de érdeklődött utána több város rendőrségénél. A beérkezett válaszokból kitűnt, hogy *Ádámot több helyről kitoloncolták s az aradi rendőrség körözte.*

A debreceni rendőrség ismétlően vállaltóra fogta s ekkor kitűnt, hogy *Ádám (Avram) István* tulajdonképpen *Avram József s István testvére irásaival igazolta és jelentette be magát.* Kitűnt az is, hogy a *bejelentő lapjába hamis adatokat jegyzett be*, születési helyéül *Brassót* jelölte meg, holott egy romániai faluban született. A rendőrség ez irányban is tovább nyomoz. *Ádámot* előrelátóhatólag *kitoloncolják a városhól.*

Mandacescu írása.

A debreceni merénylők után megindított nyomozás izgalmas napjaiban megállapította a budapesti rendőrség, hogy az ál-Mandacescu Budapesten is járt és egy szállodában megszállt. Megkerítették a bejelentő lapját s elküldték Debrecenbe.

A debreceni rendőrség összehasonlította a bejelentő lap irását a *Kovács Anna-féle levél irásával és a két írást teljesen megegyezőnek találta.* Bizonyos tehát, hogy a levelet ugyanaz a kéz írta, amelyik Mandacescu bejelentő lapját kitöltötte.

Levelek tömege.

A debreceni rendőrség tömegesen kapja a leveleket és táviratokat a nyomozásra vonatkozólag. Egy nyugalmazott csendőr ajánlja a szolgálatait, azt irván, hogy *kész elmenni az orosz nihilisták közé nyomozni.* Vannak, akik jó tanácsot adnak, hogy hol keressék a merénylet értelmi szerzőit, mások pedig buta névtelen levelekkel igyekeznek zavarni a nyomozást.

Közben pedig egyre-másra érkeznek a táviratok a határrendőrségektől, jelentvén, hogy a tetteseket nem látták. Már a *külföldi* rendőrhatalóságok is jelentkeznek, így például ma a *hamburgi rendőrség*, mely jelenti, hogy az elfogató parancsot megkapta és szemmel kíséri az idegeneket.

Újabb levél a püspökhöz.

A merénylettel kapcsolatosan *Miklóssy István* püspökhöz még most is állandóan érkeznek a névtelen s a rejtélyes aláírású levelek, amelyek részint fenyegető tartalmuak, részint a rendőri nyomozást szeretnék útakra terelni. A püspök ma délelőtt Budapestről egy következő tartalmu nyílt levelezőlapot kapott:

— Méltóságos Uram, a tettesek, kiket három ország rendőrsége is nyomoz, *Budapesten tartózkodnak.* Ez tény és való: *a fővárosi rendőrség a budapesti román diákok között puhatólódzék . . .*

Alázatos szolgálója
L. O.

Miklóssy István püspök a levelezőlapot átadta a rendőrségnek.

Távirat Nagyváradról.

A debreceni rendőrségnek Nagyváradról az jelentették, hogy egy *Hun László* nevű egyén emlékezett *Mandacescunak*, akit Nagyváradról kényszerutlevéllel toloncoltak el. A debreceni rendőrség érdeklődött a nagyváradai rendőrségen a dolog iránt s Váradról a következő táviratot kapta ma:

Értesitem, hogy *Him László* által előadottak tárgyában megejtett nyomozás eredménytelen, *Mandacescu* nevű egyén hivatalomban kényszerutlevéllet nem nyert *Mandacescu* artistára *Kondor Ernő* Bonboniere-mulató akkori tulajdonosa talán felvilágosítást tudna adni, jelenleg Budapesten, a „Keleti-kávéházban” zenekarvezető. Közlöm, hogy egyesek állítják, hogy *Avram Tódor Bugarszky Katalinnal* a „Das Program” című artistaújság kishirdetésében levelezett mult év közepe táján, ezideig jelzett artista-lapot beszerezni nem sikerült, holnap esetleg eredményt átiratban közlöm. R e n d ő r s é g.

A romániai nyomozás

A román hatóságok által teljesített nyomozás, illetve a román területen történt eseményekről a következő jelentések számolnak be:

Bobrinszky gróf és Catarau tanácskozása Bukarestben.

Bukarest, március 4. Az orosz kormány tudvalevően tiltakozó jegyzéket küldött a román kabinetnek, amelyben kijelenti, hogy *Bobrinski* *Vladimir* gróf előkelő személye teljesen kizárja annak lehetőségét, hogy a gróf a debreceni merényletben részes volna. Az orosz kormány tiltakozásának azonban nem szabad különösebb jelentőséget tulajdonítani, mert *több fontos körülmény valóban gyanúsítja teszi Bobrinski bukaresti szereplését.*

Kétségen kívül álló valóság ugyanis, hogy az osztrák kormány megengedte *Bobrinski* grófnak, hogy Ausztrián keresztül utazzék Máramarosszigetre s ezt az engedelmet hivatalosan tudomására is adták a grófnak. *Bobrinski* gróf mégis kerülő úton, vagyis Bukaresten keresztül utazott vissza Pétervárra, holott erre a kerülő útra az osztrák kormány előzékenysége miatt semmi kényszerítő oka nem volt.

Minden kétséget kizáró módon megállapították, hogy *Catarau* valóban fölkereste a gróft a bukaresti szállójában és hosszabb ideig tanácskozott vele.

Már akkor föltűnt, hogy az a züllött fiatalember, akit a román rendőrség Oroszország érdekében való kémkedése miatt állandóan figyeltetett, olyan bizalmas barátságban érintkezett az orosz nacionalista propaganda vezetőjével.

Egy ál-Dolgorucki herceg.

Bukarest, március 4. Néhány nappal a debreceni merénylet előtt *Catarau* fölkeresett az egyik bukaresti szállóban egy orosz fiatalembert, aki *Dolgorucki herceg* néven tartózkodott a román fővárosban. *Catarau* folyton az állítólagos orosz herceg társaságában volt s egy alkalommal meglátogatta őket a herceg szállóbeli lakásán a bukaresti orosz követség egyik hivatalnok, *Troicky* volt százados, akinek *gyanus viselkedését* a román rendőrség tudvalevően szintén figyelemmel kíséri. Alapos tehát a gyanu, hogy az orosz fiatalember nem volt *Dolgorucki herceg*, hanem hamis utlevéllel utazó orosz ügynök, aki azért tárgyalt *Catarauval* és *Troicky*vel, hogy a debreceni merénylet dolgát siettesse.

Bukarest, március 4. A cernovitzai rend-

őrség ma megkereste a bukaresti rendőrfőkapitányságot, hogy küldje meg a letartóztatott Mandacescu Szilvió és Avram Tódor fényképét. A rendőrség teljesítette ezt a kérést, de a fényképekből a cernovitzai rendőrség aligha tud majd újabb adatot kideríteni mert hiszen Catarau fényképén már mindenki fölismerte Cernovitzban azt az embert, aki a pokolgépes csomagot földalta.

Avram utitársnője.

Cernovitz, március 4. Napok óta tartó nyomozás után végre sikerült ráakadni arra a nőre, aki az állítólagos Avram Tódorral tehát valójában Kirilovval a pokolgépes csomag feladása után Cernovitzból Ickany felé utazott. Ez a leány Ickanyban él rendőri felügyelet alatt. A hatóság kihallgatta, de valómása egészen jelentéktelen, és úgy látszik, semmi összefüggésben sincs a merénnyel.

Catarau Oroszországba szökött.

Bukarest, március 4. Egy magyar ember, aki a múlt szerdán este utazott azzal a vonattal, amely 6 óra 20 perckor indult Bukarestből Galac felé, a következőket mondta:

— Szerdán este Galacba utaztam azzal a gyorsvonattal, amely 7 óra 20 perckor indult el Plojestiből. Ezen a vonaton láttam egy utast, akire teljesen ráillik Catarau személyleírása. Vonatunk fél tizenkettőkor ért Galacba. Hogy az említett utas hova utazott, azt nem tudom, mert akkor nem is gondoltam rá, hogy ez lenne a debreceni merénylet egyik tettese. Gyakran utazom ezen a vonalon annyit mondhatok, hogy mi sem könnyebb mint Galacból átjutni az orosz határon. — Aránylag jelentéktelen összegért, 20 frankért az orosz határőrök szó nélkül átengedik az utast a határon.

A bukaresti lapok a magyar rendőrségek ellen.

Bukarest, március 4. A román újságok most azzal vádolják a magyar hatóságokat és rendőrségeket, hogy *ők az okai a merénylők elmenekülésének, mert elkésetten értesítették a román hatóságokat.* Igaz, hogy a román rendőrség rossz, de ebben az ügyben minden lehetőt megtettek.

A miniszterelnök különben a debreceni merénylet ügyében ma hosszan tárgyalt Panajtescu detektívönökkel.

A bukaresti rendőrség hallgat.

Feltűnő, hogy a bukaresti rendőrség semmiféle értesítést nem küld. Eddig egy szó jelentést sem küldtek sem Cernovitzba, sem Budapestre, vagy Debrecenbe. A debreceni rendőrségnek az az impressziója, hogy a bukaresti rendőrség el akarja tussolni a nyomozást és még ha el is fogták Cataraut, bizonyos, hogy szökni engedik.

Letartóztattak egy volt debreczeni kasszírót

Magyaróvár, március 4. Az éjszaka a budapest-bécsi személyvonat egyik III. osztályú fulkéjében a vonat ellenőrzését végző határrendőrségi tisztviselőnek föltűnt gyanus viselkedésével egy nő. Igazolásra szólította föl, mire a hölgy irásokkal igazolta, hogy Breier Elzának hívják, harminchat éves, volt kávéházi felírónő. Cernovitzban született. A határrendőrségi tisztviselő kérdéseire elmondta, hogy 1913. márciusától július végéig Debrecenben a Royal-kávéházban mint felírónő volt alkalmazva. Juliusban otthagyta a Royal-kávéházat és azóta nem volt állásban. Állítólag megtakarított pénzéből utazgatott. meglátogatta erdélyi, bécsi és müncheni rokonait és hosszabb ideig tartózkodott Cernovitzban is.

Amikor a határrendőrségi tisztviselő igazolásra szólította fel, majdnem sirni kezdett és az izgatottságtól reszketve felelt a kérdésekre. Tagadja, hogy a debreceni merényletben bármi része is volna. Viselkedése azonban annyira gyanus volt a határrendőrségnek, hogy őrizetbe vette és táviratilag utasítást kért a budapesti államrendőrségtől, hogy fogva tartsa-e. Azt hiszik, hogy része van a debreceni merényletben.

Breier Elza debreceni tartózkodása.

Reier, helyes nevén Breier Elza debreceni tartózkodásának részleteiről a Royal-kávéházban a következőket tudtuk meg:

Breier Elza 1913. március hó 2-től július hó 30-ig volt a Royal-kávéház alkalmazásában. Intelligens leány, aki a német és francia nyelven kívül több szláv nyelvet is beszél. — Breier Elza július óta nem volt még Debrecenben.

Breier Elza még most is levelezésben van a Royal-szálloda sörcsarnokának felírónőjével, aki megmutatott egy levelet, amelyet legutóbb Nürnbergből intézett hozzá Breier Elza. Összehasonlítottuk a Kovács Anna aláírású levél fényképével, de hasonlatosság alig állapítható meg a két írás között.

Ma délután Fehér rendőrbiztos is megjelent a Royalban és feljegyezte a Breier Elzára vonatkozó adatokat.

Jánosi imája a merénylet áldozatai fölött.

A megrendítő katasztrófa alkalmával megírtuk, hogy Jánosi Zoltán református lelkész imát mondott a holtakért. E hirt sokan úgy magyarázták, hogy Jánosi Zoltán hivatalos uton kikért engedéllyel szertartásszerű imát mondott. Bár ebben sincs semmi bűn, csupán az igazság kedvéért s mert több oldalról kérdést intéztek hozzánk ez irányban, közöljük, hogy Jánosi Zoltán emberi érzésétől buzditva imádkozott a halottakért, de mindenféle szertartásszerűség, vagy engedélykérés nélkül, amire nem is volt szükség, mert imát mindenki mondhat.

A robbanás és a kamarai palota lakói.

„Miklóssy püspök lakása“ címen a Pesti Hírlapban az a tudósítás jelent meg, hogy a kamarai ház lakói közös aláírású beadványt intéztek a kamarához, mint háztulajdonoshoz

oly tartalommal, hogy amennyiben Miklóssy István püspök visszaköltözik a lakásba, ők felmondják lakásaikat és kiköltöznek a házból. A kereskedelmi- és iparkamara közli, hogy ez a hír valótlan, ilyen beadvány a kamarához nem érkezett s a lakók közül ilyen kijelentést senki sem tett. Miklóssy püspök ma egy szép, nemeshangu levelet intézett a kamarához, melyben érinti, hogy azoknak halála, akik a szervezés munkájában első munkatársai voltak, ugyyszólván lehetetlenné teszi számára, hogy egyházmegyéje kormányzását ugyanazon helyiségben folytassa. Kéri tehát a kamarát, hogy vegye tudomásul kiköltözését.

Adományok az emlékműre.

A debreceni vértanúk szobrára Sesztina Jenőhöz a következő újabb adományok érkeztek: Rendka János 3 kor., Rendka Árpád 2 kor., Rendka Lajos 2 kor., Rendka Pál 2 kor., Szász József 1 kor., Hajdu Kálmán rendőrtizedes 1 korona.

Két év múlva kézrekerült gyilkos

Nem beszélt két esztendeig

Két évvel ezelőtt Homorog község határában az uttestől félreeső helyen a bokrok között halva találtak egy zsidó embert. A hatóság megállapította, hogy gyilkosságról van szó.

Két év telt azóta, azonban sem a gyilkosról, sem az áldozatról nem tudtak semmit kideríteni, míg most kézrekerült a gyilkos. A szalontai járásban ugyanis a csendőrök elfogtak egy Grétás Mihály nevű betyárt, aki nemcsak azt vallotta be, hogy ő a homorogi gyilkos, hanem még két más gyilkosságot is magára vállalt. Az elfogott embert azzal gyanúsították, hogy ő törte föl a sarkadi gazdák gözmalmaikat. A vallatáskor ez ellen körömszakadtáig tiltakozott, e helyett azonban bevallotta a homorogi gyilkosságot, amelyről ezt mondta:

— A homorogi uton találkoztam a zsidóval. Azt hittem, sok pénz van nála, hát megtámadtam. Előbb követeltem, hogy adja ide a pénzét. A zsidó azonban azt mondta, hogy nincs pénze. Erre megfogtam a nyakát s megrecsegtettem a gégejét. A zsidó elesett, én egy spárgával hurkot csináltam a nyakára és az utról befele húztam egy akácfa felé. Azt akartam, hogy felkötöm az akácára, mintha öngyilkosságot követett volna el. Még jó messze voltam a fától, mikor Szalonta felől többen jöttek, mire elfutottam. Előbb azonban kikutattam a zsebeit.

A másik büntett, ami Grétás lelkét terhelte, a tulkai csősz meggyilkolása. A harmadik eset a kis Mátve Simon pásztorfiu agyonverése. Grétás azóta állandóan a pusztákon bujdosott. Most, hogy a csendőrök elfogták, rettenetes állapotban volt a többszörös rablógyilkos. Bujdosása óta csak akkor adott hangot, mikor áldozatait megtámadta, más-különben még csak nem is beszélt. Ruházata leirhatatlan rongy volt, melyet tüskékkel toldott össze. Haja a vállát verte s az ut pora vastagon csomósította össze. Szakállja, bajusza csapzott, piszkos volt, körme hosszúra

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGY HÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51. SZÁM

Csütörtökön—Pénteken
március hó 5-én, 6-án

8. 9. 10. AZ AVIATIKUS DRÁMÁJA

Rendkívül érdekes dráma 3 felvonásban.

1. Zene.
2. Trollhättani vizesések. Gyönyörű színes természeti felvétel.
3. A newporti halászléány. Dráma a halászléány életéből.
4. A belga hadsereg idomított kutyái. Látványos természeti felvétel.
5. Csókolódás akadályokkal. Rendkívül mulattató humoreszk.
6. A kert virágai. Eredeti színes természeti felvétel.
7. Szökötés aeroplánon. Pompás amerikai vígjáték.

Előadások: este pontosan 6 órától. Minden kép után van bemenet. Utolsó előadás 10 órától. A legelső helytől.

Szombaton délután 3-tól 5-ig, 5-től 7-ig mérsékelt áru előadások a teljes esti műsorral.

Szombaton, vasárnap :: március 7-én, 8-án
A PÉNZ ÖRDÖGE.
Szenzációs dráma 2 felvonásban.
Ez a nagyszerű kisérő műsor.

Használja a híres
H·A·J·D·U·S·Á·G·I
BAJUSZPEDRŐT!
mely legjobb az összes készítmények között
1 doboz 50 fillér.
Kapható a készítő
GRÓSZ NAGY FERENC
ARANYEGYSZARVÚ GYÓGSZERTÁRÁBAN
DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 8. A színház mellett
ahol minden bel- és külföldi különlegesség, szé-
pítésszerek, arckrémek, szappanok, illatszerek a leg-
előkelőbbben beszerezhetők.

nőtt meg, ugy
hasonlított az
gonosztevőt
ügyészre

— Kossu
pesti tudósít
hetek óta v
rosszabbodás
hányóingert
hezen lehet
beteg valam

— A vá
se. Debrecen
csütörtökön
des havi ülé
nöklete alát

— Káro
léptetése. I
József főhe
elő és nove
noka lesz. A
Ferenc Józse
lozredet
szerint örna

— Oro
tozzák: A
helyen foglal
mozgósítási
nek nem ké
az általáno
tató, az or
kedése mé
célját szolg
utal arra,
lamok való
végeztül a
hadügymin
sével, leg
messzebb

— Elif
méből táv
tárrendőrs
kor jelente
kormányz
bombamer
merénylő
leli Ardu
születési
február ó
minden r
hogy ő kö

Koron
Passag

GY
A jele

K
a d

Rabl
Osut
ELŐ
kép
Rend

Szon
hely
Szon

A

É

K

nőtt meg, úgy hogy az egész ember inkább hasonlít az állathoz, mint emberhez. A gonosztevőt erős fedezettel a nagyváradi ügyészségre szállították.

HIREK

— **Kossuth Ferenc megint beteg.** Budapesti tudósítónk jelenti: Kossuth Ferencnek hetek óta változatlan állapotában tegnap rosszabbodás állott be. Kossuth éjjel erős hányóingert kapott, amelyet csak nagynehézen lehetett lecsillapítani. Ma délelőtt a beteg valamivel jobban érezte magát.

— **A városi közigazgatási bizottság ülése.** Debrecen város közigazgatási bizottsága csütörtökön délután 3 órakor tartja meg rendszeres havi ülését Domahidy Elemér főispán elnöke alatt.

— **Károly Ferenc József főherceg előléptetése.** Bécsből jelentik: Károly Ferenc József főherceg májusban alezredessé lép elő és novemberben egy lovasezred parancsnoka lesz. Az ez évi hadgyakorlaton Károly Ferenc József főherceg a debreceni 39. gyalogezredet fogja vezetni, amelyek ez idő szerint őrnagy és zászlóaljparancsnok.

— **Orosz fegyverkezés.** Bécsből táviratozzák: A „Militärische Rundschau“ vezető helyen foglalkozik a közel álló orosz próbamegmozgításról és kifejti, hogy a közvéleménynek nem kell nagyon aggódnia e miatt. Bár az általános helyzet nem nagyon megnyugtató, az orosz hadvezetőségnek ez az intézkedése mégis elsősorban a katonai oktatás célját szolgálja. A hadügyminisztérium lapja utal arra, hogy a válság folyamán más államok valóságos mozgósítást rendeltek el és végeztek azt írja, remélhető, hogy az orosz hadügyminisztériumnak ezzel az intézkedésével, legalább ebben a pillanatban, nincs messzebbmenő szándéka.

— **Elfogták a fiúmei bombavetőt.** Fiuméből táviratozzák: Késmárky Dezső határrendőrségi tanácsos délelőtt feltizenkettőkor jelentette Wickenburg István gróf fiúmei kormányzóknak, hogy a határrendőrség a bombamerénylet elkövetőjét letartóztatta. A merénylő beismerte a tettét. Neve: Belleli Arduino anconai illetőségű, camerani születésű 28 éves kőműveslegény. Tavaly február óta van Fiumében. A merényletet minden részleteivel bevallotta. Valószínű, hogy ő követte el az októberi merényletet is.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Bakoss István dohányáruraktári ellenőrt a IX. fizetési osztályban dohányáruraktári kezelővé a debreceni dohányáruraktárhoz kinevezte.

— **Nyugdíjügyek.** Debrecen város nyugdíjellenőrző-bizottsága pénteken délelőtt tizenegy órakor ülést tart, amelyen több nyugdíjügyet tárgyalnak, ezek közt régebbi keletieket is, amelyekkel azért vártak, hogy az új nyugdíjszabályrendelet jóváhagyást nyerjen. Miután a nyugdíjszabályzat már jóváhagyva leérkezett, ezeket a régi ügyeket is letárgyalják és beterjesztik a közgyűlés elé.

— **Szabad Iskola.** Egy magas színvonalon álló irodalmi est élvezésében volt része a Szabad Iskola hallgatóinak ma este, amikor H e t e s h e i m e r Ernő értekezett „Petőfi viszonya kortársaihoz“ címen. A költő saját korának élénk színekkel való megfestése alapján a klasszicizmus érvényesülését fejtegette. Az előadó által felolvasott szemelvények és a mélyen szántó, önálló csapáson haladó élvezetes értekezés mindvégig lekötötte a hallgatók figyelmét. Hettesheimer egy hét múlva folytatni fogja előadását.

Kovács József dr. gazdasági akadémiai tanár csütörtökön este 6 órakor az iparügyi dísztermében (Simonffy-utca 1. c. II. emelet) tartja meg a tejről szóló előadását.

— **Robbanás négy halottal.** Párisból táviratozzák: A Vendres-erődben fölrobbant egy nitroglicerin előállítására szolgáló készülék. A robbanás ereje oly nagy volt, hogy az az épület, amelyben a készülék volt, teljesen rombadólt. Két munkást, akik a közelben voltak, a robbanás darabokra tépett, több munkást veszedelmesen megsebesített. Az összedőlt épület romjai alól eddig négy holttestet húztak ki, de attól félnek, hogy még több munkás is van a törmelék alatt. A halottak neveit még nem sikerült megállapítani.

— **Az aviatikus drámája.** (Az „Uránia“ mozgókép-színház mai ujdonsága.) Feszült izgalmu, percről-percre, jelenetről-jelenetre növekvő dráma ez. Kényszeríti a nézőt, hogy az eseményekkel rohanjon egészen addig, amíg a legmagasabb feszültségű meg nem oldódik minden izgalom, be nem fejeződik a dráma. A darab írója, mesteri módon bogozza a történetet és fejleszti a dráma bonyolultnak látszó, de rendszeres vonalát. Lespers aviatikus újrendszere **esőernyőt** talál fel, melynek elkészítéséhez nagy összeg szükséges, fivérével kér kölcsön, de ez visszatartja, azonban az mind balul üt ki. Az aviatikus a sok izgalomtól és hányatástól elveszti ép esztét. Fivére magához fogadja, kit örülteiben meg akar fojtani, de titkárja kiszabadítja az örült kezéből. A titkár lelkiismeretlen ember, aki lelővi gazdáját, hogy feleségét és pénzét elvehesse, s az egész gyilkosságot a szerencsétlen örült aviatikusra hárítja, ki két év múlva meggyógyulva hagyja el a tébolydát s kiderül, hogy ki az igazi gyilkos. Az izgalmas dráma holnap, pénteken kerül utoljára bemutatásra az „Uránia“ pompás kísérő-műsora keretében.

— **A tábornok leányának támadói.** — Konstantinápolyból jelentik a Lokalanzeigernek: Tegnap reggel statáriálisan agyonlőtték három török katonát, akik szombaton a Bosporus mellett megtámadták és kirabolták Liman tábornoknak, a konstantinápolyi német katonai miszió főnökének két leányát s a kíséretükben volt katonatisztet.

— **Öngyilkos földbirtokos.** Hajduböszörményből jelenti tudósítónk: Szabó Imre jó módú fiatal földbirtokos ma szíven lötte magát és azonnal meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— **„A moziprimadonná“-ban** Asta Nielsen a saját élettörténetét viszi a vászonra, gyermekkorától művészeté fénykoráig. Bámulatos öltözékeivel lázba fogja ejteni a toaletteket kedvelő műértő szemlélőt. Ugyanis 30-szor változtat öltözéket ezen kiváló szerepében.

— **A kereskedelmi- és iparkamara építkezése.** Lázás eréllyel és gyorsasággal folytak a kereskedelmi- és iparkamarának a katasztrófa helyrehozásának munkái. A kamara lakbérleti mindjárt a szerencsétlenség után való napon visszaköltöztek lakásaikba, melyeknek összes berendezései, fűtés, melegvizolgáltatás, lift, telefon, házcikkek kifogástalanul működtek. Az épületbiztonsági szemle megállapította a szükséges bontásokat és biztonsági alátámasztásokat a sérült résznél. Ezeket haladéktalanul megkezdődtek s felváltott személyzet éjjel-nappal tartó munkájával néhány nap alatt bevégeződtek. Azután kezdetét vette az építés rekonstruáló munkája, melyet Spiegel Frigyes, a tűzpróbát tett palota zseniális tervezője vezet s melynél a lehetőséghez képest ugyanazok az iparosok végzik a helyreállító-munkát, akik az eredeti építési-munkát végezték. Annyi munkás dolgozik az épületen, ahány csak rajta megfér, ma már az új vasmenyendezeteket húzták fel s azok falazásán dolgoztak. Május elsejére valamennyi megromgált lakás teljesen újból, kiszáradva és minden berendezéssel felszerelve fog készben állani. Ezeket a lakásokat a kamara méltányos árban adja ki a jelentkezőknek.

— **Győzelem vagy halál.** (Oriási szenzáció az Uránusban.) Debrecen mozibajáró közönsége nagy érdeklődéssel várja a mai bemutatót, mely felette idegizgató és csodásan megkonstruált dráma. Az izgalmas cselekmény rövid tartalma a következő: Dickson Olaszországban kémkedik egy idegen állam megbízásából s megtudja, hogy Alberti tábornok házában van elrejtve az a vaskazetta, amelyre neki szüksége volna. Udvarolni kezd a tábornok leányának, akit meg is hódít. A leány szerelmét használja fel arra, hogy éjnek idején bejusson a tábornok házába s kézhez kaparintsa a hadi titkokat, a melyekkel hajóra ül és elmenekül. A tábornok leánya megtudja szerelme gaztettét s elhatározza, hogy bárhogyan is visszaszerzi az ellopott hadi titkokat. „Győzelem vagy halál“ — ez a jelszó vezetői mérész vállalkozásánál. Repülőgépen veszi üldözőbe a hajót, amelyet utól is ér, de amikor már Dickson teleleplezi, a hajón tűz támad. A tolvaj elmenekül s a leány újabb küldelmeknek van kitéve. Rendkívül izgalmas hajsza következik ezután s végre a leány győzedelmesen kerül ki a hajszából. Boldogan tér vissza apjához az ellopott kazettával. Dickson pedig életével fizeti meg aljas vállalkozását. Ez a szenzációs műfilm ma kerül bemutatásra és holnap utoljára lesz látható — kizárólagos joggal — az Uránusban.

— **Francia, német nyelvtani és társalgási órákat** ad mérsékelt díjazás mellett **francia születésű nyelvtanár** nő. Felvilágosítást nyújt a délutáni órákban Deák Ferenc-u. 20. sz. alatt.

— **A tavaszi idény** összes ujdonságai, a legszebb kalapok, izléses nyakkendők, finom fehérneműek Frank Testvéreknél, az új megéhez mellett.

— **Ma utoljára** mutatja be az Apolló Reinhardt sikereiben gazdag remekművét, az „Egy nászéjszaka történetét“-t.

URANUS

Korona-Passagó Telefon 3-28.

Csütörtökön — Pénteken
március hó 5-én, 6-án

GYŐZELEM VAGY HALÁL

A jelenkor legnagyobb és legszebb színdrámája 4 felvonásban.

KRÉMER JENŐ

a debreceni színház v. tagja vendégfellépte

ÖREGEMBER NEM VÉNEMBER

pompás vígjáték 2 felvonásban.

Eabló madarak. Tudományos felvétel.
Csutak a középkorban. Kacagató bohózat.

ELŐADÁSOK: este pontosan 6 órától. Minden kép után van bemenet. Utolsó előadás 10 órától.
Rendés helyárak! Bérlet-, igazolvány- és trafik-jegyek e műsornál érvényesek.

Szombaton délután 3-tól 5-ig és 5-től 7-ig fél-helyáru mese-délutánt tart Krémer bácsi.

Szombaton, vasárnap :: március 6-án, 7-én

AGYÁM

Társadalmi dráma 3 felvonásban.
És a kiváló „FATHE“-féle kísérő műsor.

Aspirin

tabletták

: fej és fogfájásnál, influenzánál, rheumánál stb.
elismert fájdalomcsillapító szer :

A valódi Aspirinnek sok az utánzata, azért kérjük, hogy az Aspirint „Bayer“ féle **Aspirin tabletták** alakjában szerezzék be. Eredeti csomagolás 20 tabletta á 0,5 gr. 1 kor. 20 fill.

Minden tablettán az Aspirin szó látható.

KÉZIMUNKA ÉS ELŐNYOMDA ÁRUHÁZ.

Krausz Gyula Megérkeztek a legújabb :: **kézimunkák** a legolcsóbb :: árban. ::

DEBRECZEN, KOSSUTH-ÚTCA 3. SZÁM. TELEFON 288. SZÁM

— **A debreceni vendéglős bál.** Farsang után, a hivatalos multságok végeztével szokták tartani kedélyes és mégis fényes báljaikat a „Debreceni Szállodások, Vendéglősök, Kávésok ipartársulata” és a debreceni derék pincéri kar tagjai. Igazi bohém multságok szoktak lenni ezek a vendéglős-bálok, amelyek sikerét mindenkor biztosítja a bál védnökője, Ottó Sándorné, akinek páratlan agilitása, körültekintő gondossága ismeretes. Kabaré-előadás is volt, nem kikészített műsor, de épen ezért fényesen sikerült. Féltizkor jelent meg Márkus Jenő elnök karján a védnökő Magyar Imre indulója mellett. Ez volt a jel a kabaré kezdetére. A kis Lókody Laci, Lókody vendéglős-pénztáros fia, női ruhában adta elő a bakfis kalandját, a művészi zongora-kíséretet Kollventz Rezső tanár szolgáltatta. Erdélyi Rózsika urleány igazi művészettel énekelt. Méray Zoltán álnév alatt egy kész kabaréművész (Ménas Lajos) adott elő kuplékat, ő és Stelczér Sándor rengeteg kacajt keltettek és sok tapsot kaptak. Varga Ferenc és Csüri István igen szépen énekeltek. Műsoron és versenyen kívül felléptek még kitűnő számokkal Várady Márton, Szalay Gyula, Egri Berta pompás kuplékkal és Ákos Ilona gyönyörű szerző-dalokkal. A rendezés körül az érdem Márkus Jenő elnököt illeti, de a derék pincéri kar részéről Lefler Károly, Petrakovits István, Köhntner József és Philipp Jenő szintén dicséretet érdemelnek.

Jelen voltak a bálon a védnökőn kívül. Asszonyok: Márkus Jenőné, Fürst Béláné, Glück Adolfné, Bálint Lajosné, Rác Györgyné, Rub Endréné, Szura Andrásné, Fehér Pálné, Kozma Elekne, Kemény Jánosné, Kolvenk Rezsőné, Sklenár Józsefné, Marx Jánosné, Mátyás Pálné, Kosán Zoltánné, Kiss Imréné, Berte Ferencné, Rábel Józsefné, Talyigás Józsefné, Weisz Józsefné, Kertész Emilné, Keszthelyi Vendelné, Balázs Imréné, Szilágyi Imréné, Tolvay Józsefné, Gazdag Józsefné, Burai Istvánné, Boink Ferencné, Szoboszlai Jánosné, Krezko Ferencné, Eröss Jakabné, Heinlich Ferencné.

Leányok: Vécsi Lola, Galamb Rózsika, Schwarc Fáni, Molnár Margitka, Folnus Janka, Kozma Ilonka, Kemény Irénke, Mátyás Juliska, Kiss Erzsike, Berte Margit, Velta Annuska, Görög Mária, Tolvay Katica, Tolvay Juliska, Brukner Juliska, Buray-nővérek, Boih Irénke, Szoboszlai Ilonka, Lévy Margit, Lévy Jolánka, Eröss-nővérek.

— **Kiállítás.** A Piac-utca 32. szám alatti „Chick” gyermekruha-áruház kirakatában néhány olajfestmény van kiállítva, melyek fényes bizonyítékai annak, hogy az „Adria”-műterem e téren is első helyen áll. A festmények házilag készülnek, miáltal az árak meglehetősen csökkennek. Megrendelések a legkomplicáltabb kivitelben jutányos árak mellett készülnek. Műterem Szent-Anna-u. 5. sz. Telefon 12-66.

— **Körözött bankigazgató.** Említettük már, hogy a csödbe jutott Fehérgyarmati Hitelintézet volt igazgatója, Schönwald Miklós megszökött. Schönwald ellen többrendbeli bünvádi feljelentés érkezett a szatmári ügyészséghez. Egyik legsúlyosabb büne, hogy egy Bakos Bálint nevű tiszacsécei gazdálkodótól átvett 15 darab egy koronás bélyegű váltóúrlapot és bár Bakos a váltók értékét kiegyenlítette, Schönwald nem adta neki vissza a váltókat, hanem eltulajdonította és azok értékét a saját céljaira fordította. A szerencsétlen gazdálkodó emberen pedig még egyszer behajtották a váltók értékét, összesen 20,700 koronát. A szatmári ügyészség sikkasztás büntette miatt eljárást indított Schönwald ellen és elrendelte a bűnös bankigazgató körözését. A körözés szerint Schönwald 42—43 éves, jól táplált ember, akinek arcszíne piros-pozsgás. Alig hisszük, hogy ezt az ismertető-jelét szökésében is megtartotta volna s bizonyos, hogy azokat, akik Schönwaldot keresik, ez a „piros pozsga” már nem igen fogja nyomra vezetni.

— **PéNZ-, szivar- és cigarettatárcák,** finom bőr nőitáskák, uti bőröndök, kosarak és teljes utifelszerelések a legolcsóbb szabott árak mellett **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában Piac-u. 38. szám.

— **Asta Nielsen** fellépte „A moziprimadonná”-ban, ez az idény legkimagaslóbb művészi eseménye kizárólagos joggal péntektől kezdve az Apollóban lesz bemutatva.

— **Akinek teher az élet.** A mentőknek ma ugyancsak dolguk akadt az öngyilkosokkal. Három izben kellett gyors egymásutánban elsősegélyben részesíteni az életuntakat, akik mindhárom esetben marólguggal akarták elemészteni magukat. Juhos Erzsébet 18 éves vasbutorgyári munkásleány szerelmi bánatában ma délelőtt marólguggal ivott. Állapota súlyos. Horváth Eszter Varga-utca 45. szám alatti lakos afölötti elkeseredésében, hogy a vele vadházasságban élő Major Péter megverte, marólguggal ivott a köz-kórház előtti téren. Állapota életveszélyes. Szerelmi bánatában akart öngyilkos lenni ugyancsak Berki Veron 18 éves hajduhadházi leány is, aki szintén marólguggal ivott. Mindhármójukat beszállították a köz-kórházba.

— **Az „Uránia” mozgóképszínház** — mely Debrecen legkényelmesebb berendezésű, legnagyobb és legolcsóbb mozgója, — minden műsora kizárólagos joggal van leköltve. Még tévedésből sem fordulhat elő, hogy az ott bemutatott képeket más mozgószínház előbb, vagy ugyanazon a napon bemutassa.

— **Árverés a vasuti állomáson.** A vasuti-kocsikban és állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m.: bőröndök, táskák, kalapok, esernyők, botok, ruha- és fehérneműk, stb. Debrecen állomás podgyász-felvételei helyiségében 1914. március hó 6-án déltűn 2 órakor kezdődő nyilvános árverésen elfognak adatni.

— **Krémer Jenő** ma este folytatja vendégszereplését az „Uránus” mozgószínházban. Műsorában a legújabb kabaré-dalok, mókák, stb. szerepelnek.

— **Az „Egy nászéjszaka története”** című remekművet Reinhardt mesteri, ujszerű rendezésében okvetlen nézze meg az Apollóban.

Apollo

Megérkezett már
A MOZIPRIMADONNA

Főszereplő:

ASTA NIELSEN

RENDES HELYÁRAK!

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor. Trafik- és kedvezményes jegyek érvényesek.

Sokkal hatásosabb a csukamájolajnál

A Scott-féle csukamájolaj-emulsió, mi abban léli magyarázatát, hogy az évtizedek óta kipróbált Scott-féle eljárásnál a halolaj hátrányai: a nehéz megemészthetőség, kellemetlen íz és szag, teljesen elvannak kerülve. A Scott-féle emulsió valóban olyan könnyen emészthető és olajfőző, hogy még a bõlcsõbõl csecsemõnek is beadható és nála nehéz fogzás esetén kiváló szolgálatokat tesz. A kis állampolgárnak a Scott-féle csukamájolaj-emulsió erős test- és esontálatkat biztosít, a legjobb fegyvert a késõbbi életkedelmre.

Érte ne a csukamájolaját adjuk a gyermeknek, hanem a tejfeleszõrt és a Scott-féle csukamájolaj-emulsiót, mely úgy nyáron mint télen egyforma hatásosul bír.

Egy üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékû bõlyegyet küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címre, Wien VII, akkor egy gyógyszár után próbaadagot küldünk.

— **Örült aviatikus.** Nagykanizsáról jelentik: Pár hete excentrikus ruházatu, lázas tekintetű fiatalember állított be a város házára s mindenáron a polgármester elé akart jutni. Természetesen, mielőtt a polgármester elé bocsátották volna, — kivallatták, hogy mit akar. Erre zavaros hebehurgyasággal előadta, hogy ő aviatikus s röpülőgépen jött Pécsről Nagykanizsára. Egyenesen Amerikába akart röpülni, de utját nem folytathatja, mert Nagykanizsán ellopták a gépét. A városházám rögtöm sejtették, hogy a szerencsétlen ember elméje meghibbant s a röpülőgép-históriából egy szó sem igaz. A pécsi aviatikust átküldötték tehát a rendőrségre, ahol orvosi megfigyelés alá helyezték. Közben a rendőrség tudakozódott Pécssett is, ahonnan megerősítették azt a föltevést, hogy a fiatalember, akit Dlassk Ferencnek hívnak s foglalkozására kéményseprő, sohasem röpült, ellenben már régebb idő óta közveszélyes örült. Ezt kiülömben az orvosi vizsgálat is megállapította, mire a rendőrség tegnap föl szállította a lipót mezei elmeintézetbe. Dlassk elméjét a spiritizmus zavarta meg. Az is rögeszméje, hogy őt a spiritiszták és szellemek üldözik.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter kiskoru Groszmann Sándor debreceni lakos családi nevének „Galambos”-ra való változtatását engedélyezte.

— **Osztályosorsjáték.** Az osztályosorsjáték mai húzásán
30,000 koronát nyert: 88711.
20,000 koronát nyert: 91020.
15,000 koronát nyert: 59405.
10,000 koronát nyertek: 71962 79280 89044.
5000 koronát nyert: 9484.
2000 koronát nyertek: 63693 67930 100700.
1000 koronát nyertek: 28544 60872 67191 93990 105300.

Azonkívül kihúztak 500 és 200 koronás nyereményeket. A következő húzás holnap lesz.

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

CSÜTÖRTÖK: *Ezredes, vigjáték.* (C bérlet.)
PÉNTEK: *Ezredes, vigjáték.* (A bérlet.)
SZOMBAT: *Ezredes, vigjáték.* (B bérlet.)

* **Burger Erzsike a debreceni szinpadon.** Érdekes vendégszereplésben lesz része legközelebb a debreceni közönségnek. A városi színházban fel fog lépni a debreceni uri társaságok egyik kiváló tehetségű leánytagja, Burger Erzsike urleány, aki mint ismeretes, Bécsben képezte ki magát a énekesnői pályára. Burger Erzsike a „Nemtudomka” című operettben fog fellépni, az énekes naira szerepkörében. A közönség bizonyára nagy érdeklődéssel tekint Burger Erzsike debüje elé.

* „Az” jelentés mutatja be pás új vigjepeket Bá iványi Citi Szalay és

TÖ

§ III.

Gyula a volt a tisztítás vá törvényzé Kocsis Józ ezer koron ezer koron Ezen kívül vetített né met aláira ki töle. Vé ronás vált Ráczt, a idejét, min zott, két h

§ Bár Bécsből törvénysz gyar szári feleségül met vetet dekre s o férjét zom zongoram pent férj tette a bá A tárgya szerelmes hietzingi szék a bá ramestert

Fog-

KA

K

Magyar hit Osztrák hit 4 szászlelkó Államvasut Jézsklogbar Rimamurá Salgótarján Körül van

Bécs 3

Sirászér Buza máj „ októ 1914 Rosa októ 1914 Záb októ 1914 April Tengeri 1914 máj Kés

Az Búdapé előrelát laékra Fiz védegy ket jele Steiner pest, I

* „Az ezredes“. (A színházi iroda jelentése.) Folyó hó 5-én, csütörtökön mutatja be a színház Herczeg Ferenc pompás új vigjátékát, „Az ezredes“-t. A főszerepeket Bányai Irén, Károlyi Ibolyka, Szentiványi Gitta, Bérczy, Fehér, Madas, Rónai, Szalay és Vándory játsszák.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Ifj. Rác Gyula büntetése. Ifj. Rác Gyula a Bösörmenyi Takarékpénztárnak volt a tisztviselője. Négy rendbeli okirathamisítás vádja miatt került ma a debreceni törvényszék elé. Rác 1912. június havában Kocsis József sertéskereskedőtől egy négy ezer koronás váltót csalt ki azzal, hogy 42 ezer korona jelzálogkölcseint szerez neki. Ezen kívül hatvan métermásza tengerit közvetített neki, egy ezer koronás váltónak ismét aláírta és 60 korona készpénzt csalt ki tőle. Végül aláíratott vele egy 32 ezer koronás váltót ravasz fondorlattal. A bíróság Rácot, aki jelenleg Bécsben tölti katonai idejét, minthogy csak 64 korona kárt okozott, két havi fogházra ítélte.

§ Báronó, soffőr és zongoramester. — Bécsből táviratozzák: A hietzingi kerületi törvényszék előtt vádlottként állott egy magyar származású báronó, aki zajos mult után feleségül ment egy soffőrhöz, de aztán szemtetetett egy fiatal zeneakadémiai növendékre s olyan ürügy alatt, hogy műveletlen férjét zongorázni akarja taníttatni, az ifjú zongoramestert hálózába kerítette. A kicsöpent férj boszúból házasságtörésért följelentette a báronót és Neckheim zongoramestert. A tárgyaláson bebizonyítást nyert, hogy a szerelmespár két héti elvonultan élt egy hietzingi vendégházban, mire a törvényszék a báronót egy heti fogházra, a zongoramestert pedig három napi elzárásra ítélte.

NYILTTÉR.

Fog-Krém

KALODONT

Szájviz

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

Magyar hitel	847—
Osztrák hitel	640-60
4 százalékos koronajáradék	82-76
Allamvasút	715—
Jelszövegbank	448—
Rimamurányi	669-60
Ságotarjánai	727—
Köszüti vasút	658-60

Magánleszámtólási kamatiáb

Bécs 3 $\frac{1}{2}$ % — Berlin 3 $\frac{1}{2}$ % — London 2 $\frac{1}{2}$ %

Budapesti gabonátőzsde

Strasser és Könyg debreceni bizományos távirati jelentése.	
Búza májusra	11-23
„ októberre	12-64
„ 1914. április	8-89
Rozs októberre	9-87
„ áprilisra	—
Zab októberre	7-72
„ áprilisra	—
Tengeri 1914. évi jul.	6-82
„ máj.	—

Készáru lanyhább.

Az Osztrák-Magyar Bank március 12-én Budapesten főtanácsi ülést tart, amelyen előreláthatólag 4 és fél százalékról 4 százalékra szállítják le a bankrátát.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Farkas László utóda Nagyvárad, Steiner József Sarkad, Bürger Gyula Budapest, Rákóczi-ut 12., Tornya G. Hátszeg

(csöd), Diamant Ármin Turócszentmárton (csöd), Pfaff Kálmán Nagyvárad. — Az Allgemeiner Kreditorenverband a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Pollák Mór Békéscsaba, Deutsch Bertalan rőfőszerkesztő Nagykálló, Grád Ignác Szabadka, Schlésinger Illés Zágráb.

Etvágytalanság, gyomorgörcs, emésztési zavaroknál a legbiztosabb hatású háziszser a

PALMA

PROBAÜVEG 40 FILLÉR.

Kapható:

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerésznél

Debreczen, Plac-utca 30. szám.

348. sz. 1914. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. járásbíróságnak 1913. évi Sp. I. 1776/2. számú végzése következtében dr. Kardos Endre debreczeni ügyvéd által képviselt Kardos László debreczeni lakos és csatlakozottnak kimondott több végrehajtható javára 57 korona 94 fillér s jár. erejéig 1914. évi január hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 956 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok, vaspénzszekrény, jég szekrény stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a debreczeni kir. járásbíróság 1914-ik évi V. 33/1 számú végzése folytán 57 kor. 94 fillér tőkekövetelés, ennek különböző összegek és időktől járó 5% kamatai és eddig összesen 39 korona 30 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig Debreczenben, Baross-utca 11. szám alatt leendő megtartására 1914. évi március hó 6. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Debreczen, 1914. évi február hó 19-én.

Lörincz Endre, kir. bir. végrehajtó.

Gyomorgörcs, kólika, etvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

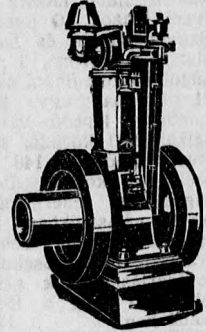
Kapható

MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertárában, Debreczenben.

Szegő Ferenc és Ta.
gépkereskedelmi vállalata Budapest.

V., Szabadság-tér 17. (Tözsde-palota.)

A Tobler & Co. berlini motorgyár „T o c o” motorjának magyarországi vezérképviselője.

Elsőrendű, négyütemű szelepnélküli benzínmotor. Legújabb rendszerű szívógázmotor-telepek és Diesel-motorok.

Legmesszebbmenő jótállítás. Kedvező üzleti feltételek. ... Kérjen árjegyzéket.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Hajdúvármegye szállítói

Menyasszonyi kelengye, Vászon,
Kész fehérnemű, Női divatkel-
mék, Szőnyegek

Óriási raktára !!

MEGHŐDÍTOTTUK A VILÁGOT!

GEREBEN BELA ANDRÁSSY-UT 1.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vidékről
apróhirdetéseket legelő-
szerűbb postautalvánnyal
feladni. Az apróhirdetés
szövege a postautalvány
szelvényén elfér. — Zárt
levélben is lehet; akkor
a hirdetés ára levélbélyeg-
ben esatolandó.

Jelleges leveleket
csakis kellő igazolás el-
lenében ad ki a kiadó
hivatal.

Kiadó-
hivatalunkban a jelleges
levelek délelőtti 10-12
óráig adatnak ki. 706

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással
nem szolgálunk.

A Debreceni Független Újság
telefon száma:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Üzlet

MILKA ÉS GALA PÉTER
tejeskocsiadók friss érke-
zésben kaphatók a Deutsche
féle fűszerüzletekben.

Pisztráng és Szardínia
olajban kapható Félégy-
házy Jánosnál.

Órák

mindennemű javítása,
ugyszintén zsebórák, éb-
resztő órák, éjjel világító
számlapok, fali, inga és
konyha órák, 14 kar.
arany és ezüst függők.
Női és férfi eredeti ame-
rikai dublé láncok, jutá-
nyos árban beszerezhe-
tők Belényesi Sándor
órák és ékszerkereskedő-
nél Hatvan-utca 17. —
Törödk arany és ezüst
beváltás. 99

Falusy Károly
polgári és katonai cipész
Debreczen, Csapó-u. 41.

Készíték min-
denféle sport-
cipőket, vala-
mint orthopéd
cipőket fájós
és nyomorék
lábakra. Raktáron tartok
mihelyben készült
legjobb minőségű férfi-,
női és gyermekcipőket.

1 mássa
hulladékfa 2.20 fillér.
Grünfeldnél, Csapó-utca
16. a. Ugyanott legjobb
porosz készén, tűzifa leg-
olcsóbban kapható. Te-
lefon szám 982.

Pékkemencze-vállalkozó

szakszerűen készít ke-
nyérsütődék részére ke-
nyérsütőkemenczét és
szakszerűen állít össze
cserépkályhákat. Imro-
vics György Püspökla-
dány, Főter.

Lakás

Butorozott
utcai szoba külön elő-
szobával, villanyvilági-
tással és butorozott ud-
vari szoba villanyvilági-
tással kiadó. Egymalom-
utca 7.

Két kisebb
bolthelyiség a piac leg-
forgalmasabb helyén má-
jus hó 1-re kiadó. Érte-
kezhetni Hartstein bode-
gánál.

Gyermektelen házaspár házmasternek felvétetik.

Fizetés, lakás fűtés-
sel. A férfinak is
otthon kell tartóz-
kodni. Jelentkezés
Piac-utca 72, a ház-
felügyelőnél d. u.
2 órakor.

Különte

Míg a készlet tart

az új Béka áruházban
Piac- és Hatvan-u. sar-
kán legújabb faconu se-
lyem bluzok 10 korona.
Szövet etamin és batizt
bluzok 5 korona, 1 vég
angol vászon finom szálú
11 korona, egy kész
rumburgi lepedő varrás
nélkül 2.40 korona, szö-
vet maradékok 140 cm
széles 3 korona. Férfi
ingek és fehérműek
remek választékban. Fiu
és leánykaruhák remek
választékban. Csekély
bevásárlásnál sok pénzt
takaríthat meg a Béka
áruházban. 1715

Högyeim!

Egyszeri próba meggyő-
zi, hogy szeplőt, májoli-
tot, pattanást, vimmedlit,
minden bőrruhaságot az
országirű ártalmatlan
Matild-arckenöcs, crém
és szappan okvetlen el-
mulasztja. Ha nem, árát
minden kibeszélés nélkül
visszaadom. Semmi rizikó,
próbálja meg. Kapható
minden gyógyszer-
tárban és drogeriában.
Főraktárak: Jóna és
Jóna és Tóth Béla utóda
Kubek Tisza-palota. 2736

Adás-vétel

Egy festményel
diszített vaságy, gyermek
tolókocsi, egy kis vas-
konyha, női kabát és
külömbféle ruhadarabok
eladó. Erzsébet-ut 101.
Kapu alatt.

A
Cserepes-utca 19. sz.
ház eladó. Értékes laká-
sok építésére kiválóan
alkalmas. 35 méter utcai
front.

HÜVELY!

100 darab nicotinmentes
csak 20 fill. Parafás 24 f.
Arany 40 f. A Kip-Kop,
Tisztli, Délibáb, Kolibri
hüvelyek lerakata, a
HARMATHY különleges-
ségi hüvelyüzletében van
Füvészkert-u. 14. A Ko-
libri hüvelyt feltétlenül
izlelje meg mindenki!

KIADÓ

bolthelyiség !!
A Kistemplombazárban
egy 20 év óta fennálló
női divat s női konfek-
ciós üzlethelyiség folyó
év február hó 1-től al-
berletbe kiadó. — Érte-
kezhetni özv. Bodánszky
Lipótnél Széchenyi-u.
27. sz. a. az utcai la-
kásban. 99

HUNGÁRIA

ÁLTALÁNOS :: BIZTOSÍTÓ :: RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KÖZPONTI SZÉKHELY: BUDAPEST, VII. KÁROLY-KÖRUT 3.

Részvénytőke 6 millió korona.
Biztonsági alapok 1913. év végén közel
22 millió korona.

Debreceni vezérügynökség: Piac-utca 38. szám.
Telefon 816.

Kartellen kívül

előnyös díjak és feltételek mellett köt:
**Élet-, tűz-, baleset-, szava-
tosság-, betöréses lopás el-
leni, üveg-, jég- és állat-
biztosításokat.**

Vezérképviselő: GERÉBY PÁL.
Ügynököket és üzletszerzőket Hajdu és Szabolcs vár-
megyékben előnyös feltételek mellett alkalmazunk.

Pálóczi csemege pirula,

nem kell budai, igmándi víz, drastikus hashajtó
szerek, mert egy próbarendelés mindenkit meg-
győz, hogy e pirulából 2 szem lefekvéskor, osi-
karásmentes, fájdalomtalan bő széklet csinál,
hasonlón mintha sok gyümölcsöt ettünk volna.
aminthogy a gyümölcsök ezen hajtókövető-
ből készül, **ásványi vegyszer nincs benne,**
állandó használata a gyomorrot rendben tartja,
nem kellemetlen vele az **aranyér,** nincs **vér-
túlulás, fejfájás, alhasi bántalmak, puffadá-
sok** s minden **rossz gyomorral** járó kellemet-
lenségek **megszűnnek. !! Két szem ingyen !!**

Próbadoz 1 korona. Nagydoz 5 korona

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.
Főraktár: Jóna és Jóna drogeriájában és
Kubek S. gyógyszerárban (Tisza-palota).

KONTSEK GÉZA

FÜSZER-, BOR-, CSEMEGE
ÉS
MAGNAGYKERESKEDESE
DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 15.

Ajánlja dusan felszerelt raktá-
rait a következő cikkekben:

- A legtisztábban kezelt fűszerfélék.
- Kitűnő asztali, csemege- és gyogyborok, asszuk.
- Magyar és francia cognac, likőrök, pezsgők.
- Sósosott, pácolt, füstölt halak, rákok, kaviár.
- Friss gyümölcsök: szőlő, ősz barack, ana-
nász, vérnarancs.
- Hideg felvágottak, kassai és prágai sonka,
tea-szalonna.
- Szepességi és bécsi virstli, gothai májas kol-
bászok.
- Pástétomok, szarvasgombák, imbissek, painek.
- Teák: kínai, indiai és angol fajok.
- Rum az Antillák legnemesebb párlatai.
- Kugler cukorkák és csokoládék legnagyobb
választéka.
- Teasütemények: magyar, francia és angol
gyártmányok.
- Kétszersülték, pozsonyi gyermek karlsbadi és
maláta.
- Gyógykenyerek: Simons, Graham, Carr-Matt
és Schrott.
- Teavaj: Tescheni főhercegi és gróf Andrássy-
féle.
- Befőzött és aszalt gyümölcs és főzelékfélék.
- Kávé nagy raktár az Indiák izes kincséből
nyersen és legmodernebb villanyos
pörkölőn, szakértően összeválogatott
fajokban pörkölvé.**
- Ujdonság: Kontsek-féle Málnás vegyíték-
kávé a létező legfinomabb pörkölt
kávé. Minden kiló pörkölt kávéhoz
(mely 1/4 kilós részletekben is átvehető)
1 finom kivételű majolika kávé csészét
aljjal, adok ingyen.**
- A csészék magyar motívumok, 12 kivitelben
művészi rajzokban kaphatók s minden
asztal díszít képezik. Finom, elegáns,
előkelő!!

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Placz-utca 26-28. sz.

Az új városi bérház
fényesen berendezett
szuterénhelyiségeiben.

Minden izlésnek megfelelő butorok!

Szolid árak!

Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON: 968.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb a n g o l

DIVAT SZÖVETEK

városi újbérház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

300-1914. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1914.
V. II. 55/2. számú végzése folytán közhírre
tétetik, miszerint Schön Sándor részére deb-
reczeni lakostól a fizetett összeg betudásával
234 korona 95 fillér tőke, ennek 1911. év
február hó 5. napjától számítandó 5% ka-
matai és az eddig összesen 198 korona 15
fillér perköltség erejéig, 1913. évi október hó
21-én bíróilag lefoglalt és 827 koronára becsült
butorok és egyéb ingóságok **1914. évi márci-
us hó 7-én délelőtti 8 órakor** kezdetét
veendő és Debreczenben, Kossuth-u. 26. sz. a.
megtartandó nyilvános bírói árverésen a leg-
többet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mel-
lett, szükség esetén becsáron alul is el fog-
nak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mind-
azon foglaltatók részére, kik már jogerős vég-
rehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1914. évi február hó 25-én.
Oláh Géza, bírói kiküldött.

A míg erősek, egészségesek vagyunk

addig legjobb gyógyszerünk a jó táplálko-
zás. Ha azonban túleröltetés, betegségek,
vérvesztések, gondok stb. folytán szer-
veink gyöngülni kezdenek, akkor a gyön-
geség és betegség föltartózatlanul tör
előre. Ha tehát az ember gyöngül, ha ide-
ges izgalom, fej-, hátfájások, fejnomás,
vértúlulás, szédülés, átcikkázó idegrángá-
sok és fájdalmak, szivdobogás, álmatlan-
ság, izgató, zavart álmok, féltelmi érzetek
gyötrik, ha állandóan lehangolt, életunt, fe-
ledékeny, már reggel törődöttnek, egész
nap gyöngének érzi magát, ha étvágytalan,
székrekedése, fölpuffadása gyakori, továbbá,
ha sorvasztó betegségek folytán legyöngült,
elerőtlenedett, akkor azonnali kell oly anyag-
ról gondoskodni, mely a vér, izom és az
idegek föltáplálékát képezi. Ily tápszer a
hosszu éveken át eszközölt kísérletek alap-
ján előállított **Nutrigén,** a vér- és idegtá-
pító királya. Eme kitűnő tápszerrel szerzett
tapasztalatairól számol be egy tapasztalt
orvostudor egy könyvben. **Mindenki, aki-
nek erőre, egészségre és gyógyulásra
van szüksége, kérje ezt a könyvet és
Nutrigén próbát, melyet kívánatra díj-
talanul és portómentesen küld meg a**

Nutrigén-vállalat, Budapest,
VI., Vörösmarty-utca 45., I. emelet A.